

Korte studies in Mattheüs (90)

De prediking van het Koninkrijk

Nadat de Heere door de duivel in de woestijn verzocht was en nadat Hij hoorde dat Johannes was overgeleverd en kennelijk in de gevangenis zat (Mat. 4:12) heeft Hij Judea verlaten en is naar Galilea gegaan. Eerst naar Nazareth de stad waar Hij was opgegroeid en waar Zijn ouders vandaan kwamen en toen naar Kapernaüm. (Mat. 4:13), En weer geheel volgens de lijn van Mattheüs schrijft hij erbij dat Hij dit deed opdat de Schriften vervuld zouden worden.

‘Land Zebulon en land Naftali, gebied aan de weg naar de zee en over de Jordaan, Galilea van de volken, het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en voor hen die zaten in het land en van de schaduw van de dood, is een licht opgegaan.’ (Mat. 4:15, 16).

Dit is een citaat, zoals Mattheüs schrijft, uit het boek Jesaja. Je vindt het in Jesaja 8:23 en 9:1. Dat deze tekst in Jesaja in onze vertalingen in tweeën is geknipt, laat zien dat de hoofdstukindeling niet altijd even gelukkig is gekozen en dat we ons daar in onze uitleg niet te veel door moeten laten leiden.

We zijn deze tekst in onze serie al eerder tegengekomen. Dat was in de studies waarin we het hadden over de geboren Zoon, Die de Naam Immanuël kreeg.¹ Vergeet niet dat Mattheüs bij het schrijven van zijn eerste vier hoofdstukken de profeet Jesaja in gedachten heeft gehad en dat hij nog steeds dacht aan Immanuël, God met ons, toen Hij de bovenstaande woorden neerpende. De Zoon van Jesaja 7:14 is dezelfde als de Zoon van 9:5. Het is die koppeling die Mattheüs maakt met de woorden in 4:15, 16. En daar wil hij nog veel meer mee zeggen.

Want direct op deze woorden schrijft hij:

‘Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.’ (Mat. 4:17).²

‘Van toen af’. Waar slaat dit ‘toen’ op? Natuurlijk op het voorafgaande; toen Hij in Kapernaüm was gaan wonen en de profetie van Jesaja vervuld werd.

Dus Mattheüs beschrijft dat Jezus in Kapernaüm ging wonen; daarbij haalt hij vervolgens een profetie uit het boek Jesaja bij aan, waarvan hij de context bij zijn lezers inmiddels bekend verwacht. En dan zegt Hij dat Hij de nabijheid van het Koninkrijk der hemelen is gaan prediken. Dit was natuurlijk dezelfde prediking als die van Johannes de Doper (Mat. 3:2). Mattheüs legt wederom een lijn met het voorafgaande door Johannes de Doper ook te noemen in zijn beschrijving. Hij zegt dat de Heere Jezus het Koninkrijk begon te prediken, van toen af, vanaf het moment dat Hij hoorde dat Johannes de Doper was overgeleverd.

We hebben uitgebreid stilgestaan bij de persoon van Johannes de Doper³ en onder andere Jesaja 40 uitgebreid besproken, maar over het Koninkrijk der hemelen hebben we het wat minder uitgebreid gehad. Misschien is het daar nu de juiste tijd voor. Mattheüs verwijst expliciet naar Jesaja 8 en 9. Dat past nog steeds in zijn beschrijving van de persoon Immanuël. Hij ging immers bij Zijn volk – Immanuël = God met ons – in de duisternis wonen. Waar zullen we dus meer informatie gaan zoeken over dit Koninkrijk? Natuurlijk, in de eerste plaats in Jesaja 9. We kennen Mattheüs inmiddels goed genoeg om te weten dat hij een tekst niet zomaar citeert. We moeten de hele context van dat vers in ogenschouw nemen.

¹ Zie de studies 27-30. In studie 29 verwijs ik ook naar Jesaja 8:23 en 9:1.

² Voor de tweedeling van het boek Mattheüs door de woorden ‘van toen af’, zie studie 3 in deze serie.

³ Zie de studies 54 tot en met 69 in deze serie.

En jawel direct na de geboorte van het Kind, de Zoon, in Jesaja 9:5 gaat het juist over het Koninkrijk. Lees maar!

‘Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Aan de uitbreiding van deze HEERSCHAPPIJ en aan de vrede zal geen einde komen op de TROON VAN DAVID en over ZIJN KONINKRIJK om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht en gerechtigheid van nu aan tot in eeuwigheid.’ (Jes. 9:5, 6).

De Zoon krijgt de heerschappij. Hij zal zitten op de troon van David en van Hem is het koninkrijk. Zal Mattheüs hier niet aan gedacht hebben toen hij het begin van dit hoofdstuk citeerde? Dit betekent toch het einde van de duisternis? Een groot licht over hen die wonen in het land van de schaduw van de dood?

Het is dit Koninkrijk dat de Heere (en Johannes de Doper) predikte als nabij gekomen in de Persoon van de Koning Zelf. Dit is grotendeels de prediking van de gehele Tenach. De komst van een Heerser Die zal zitten op de troon van David. Hij is dé Zoon van David. Met Zijn komst wordt de macht van de duisternis gebroken.

Er is in Mattheüs nog een link naar dit Koninkrijk. De laatste verzoeking van de Heere in de woestijn van Judea ging over de koninkrijken der aarde. De Heere zei niet dat Hij geen Koning over deze koninkrijken wilde worden, maar dat niet de duivel, maar dat God alleen aanbeden mocht worden.

De Heere zei ook niet dat de duivel geen macht had om Hem al die koninkrijken te geven. Die had hij als ‘de god van deze eeuw’ namelijk zeker wel. Die macht heeft hij in de geschiedenis ook veelvuldig uitgeoefend. Denk alleen al aan de grote koninkrijken Egypte, Assyrië, Babylon, Griekenland en Rome en een zeer duister koninkrijk dat nog komen zal en waarvan hij de grote inspirator is (Opb. 12:7-13:18, bijvoorbeeld)

De Heere zou gaan verkondigen dat Hij als de rechtmatige Koning van het Koninkrijk der hemelen was gekomen om dat op te richten, maar wel in Gods weg en niet in die van de duivel. Alleen zo kan het een blijvend Koninkrijk zijn en een Koninkrijk waarin recht en gerechtigheid heerst. Dát Hij als Koning zal heersen is een feit. Dat feit wordt werkelijkheid in Openbaring 11:15.

‘En de zevende engel blies op de bazuin en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.’ (Opb. 11:15).